

21 november 2021
(34ste zondag van het jaar B)

Beste zusters en broeders,

Maar wat is waarheid? Dit is een vraag die we onszelf vaak stellen en toch worstelen we met een adequaat antwoord.

In feite, niemand van ons is de enige die deze vraag stelt. De mensheid heeft zich door de eeuwen heen met deze vraag beziggehouden, en op zoek naar een antwoord hebben we ontelbare filosofieën, wereldbeelden en religieuze systemen geschapen, allemaal met hun eigen versie van wat waarheid is.

Soms wordt de waarheid voor het gemak gecreëerd. We weten, bijvoorbeeld, dat de wereld niet kan worden onderverdeeld in goed en kwaad. Goed en kwaad bestaan naast elkaar en iedereen is altijd zowel een heilige als een zondaar. Toch ontvangen we verhalen vaak als binair. Onze best verkochte romans, onze kaskrakerfilms gedijen allemaal op deze scheiding tussen goed en kwaad, de helden en de schurken.

Het is veel netter en veel gemakkelijker wanneer goed en kwaad duidelijk gedefinieerd zijn.

Het is nu dus belangrijk om te vragen, wie zulke handige waarheden creëert?

Ze worden gecreëerd door degene die het verhaal mag vertellen. Degene die de macht heeft om het verhaal te controleren. We kunnen wijzen op veel

externe factoren, maar op persoonlijk niveau proberen we ook het verhaal te controleren voor ons eigen gemak.

In het evangelie van vandaag zien we een vergelijkbare situatie. Wanneer Pilatus Jezus vraagt of hij de koning van de Joden is, en wat hij gedaan heeft, stelt hij een bepaald soort vragen waarop hij een bepaald soort antwoorden verwacht. Pilatus wil antwoorden, die, in zijn verhaal passen. Hij verwacht dat Jezus "ja" zegt op zijn bewering dat hij de koning van de Joden is, zodat hij een gemakkelijke reden zal hebben om Jezus terecht te stellen.

Maar het enige antwoord dat Jezus geeft is zijn eigen getuigenis van de waarheid en dat ging het begrip van Pilatus te boven.

Soms stoppen ook wij Jezus in de hokjes die wij hebben gecreëerd. Als er bijvoorbeeld een probleem is in ons leven, richten wij onze aandacht vaak op hoe groot ons probleem is in plaats van hoe groot onze God is die in staat is om de omstandigheden te veranderen. Wij zullen een oplossing zoeken op een manier die ons goed uitkomt en vergeten dat Gods wegen anders kunnen zijn. En wanneer onze pogingen lijken te falen, kunnen we zelfs ophouden te geloven. Betekent dit dat God onze omstandigheden niet kan veranderen en onze problemen niet kan oplossen? Natuurlijk niet. Maar het betekent wel dat wij waarschijnlijk geen deel zullen uitmaken van de oplossing en dat wij, net als Pilatus, Gods handwerk niet zullen erkennen wanneer de oplossing plaatsvindt.

We kunnen God niet insluiten, maar we kunnen onszelf wel buitensluiten. Als God niet aan onze verwachtingen voldoet, is het misschien tijd om onze verwachtingen van Hem te veranderen.

Jezus viel niet in de verwachtingen van zijn tijd omdat hij een eigen waarheid had. Hij was zelf de waarheid. In een wereld die gemakkelijke antwoorden zoekt, die sommige mensen als insiders en anderen als outsiders wil definiëren, in een wereld die in systemen van onderdrukking werkt omdat dat de machtigen goed uitkomt, hebben wij ook een eigen waarheid nodig om tegen deze verwachtingen in te gaan, een waarheid “die niet van deze wereld is,” en waarheid die niet in onze verwachtingen valt.

In tegenstelling tot Jezus zijn wij zelf niet "de waarheden". En waarschijnlijk is dat de reden waarom we nog steeds worstelen met de vraag "wat is waarheid?" Maar we hebben zeker een waarheid om op te leunen. Een waarheid die ons de ware vrijheid zal geven in de heerschappij van Gods koninkrijk: de waarheid van Jezus Christus de Koning van het heelal. Amen!